

Джефри Арчър
С чужда пита

Всичко започна доста безобидно, когато директорът на банка „Барклис“, Бил Патерсън, се обади на Хенри Паскоу, първи секретар във Върховния комисариат на Великобритания в Аранга. Беше късно следобед в петък и Хенри се надяваше, че Бил му се обажда, за да го покани да поиграят в събота сутрин голф или в неделя да иде у тях на обяд. Ала още в мига, когато чу гласа в другия край на линията, разбра, че Бил го търси по работа.

– Когато в понеделник провериш сметката на Върховния комисариат, ще видиш, че този път отпуснатата сума е по-голяма от обикновено.

– И каква е причината? – попита възможно най-делово Хенри.

– Много прста, мой човек – отвърна bankerът. – Днес курсът се промени във ваша полза. Винаги е така, ако плъзне мълва за държавен преврат – допълни той със същия делови тон. – В понеделник, ако имаш някакви въпрси, звънни, не се притеснявай.

Хенри понечи да попита Бил дали утре няма да поиграят голф, но после се отказа. За пръв път му се случваше да се намира в страна, където се говори за преврат, и обменният курс не беше единственото, което щеше да му помрачи съботата и неделята. В петък вечерта държавният глава – генерал Оланги, се появи по телевизията направо с униформата, за да предупреди почтените граждани на Аранга, че заради размирици сред низшия офицерски състав във въоръжените сили, се е наложило на острова да се въведе извънредно положение, което той се надявал да бъде отменено в близките дни.

В събота сутрин Хенри пусна новините на Би Би Си, за да разбере какво всъщност става в Аранга. Кореспондентът на Би Би Си, Роджър Парнъл, винаги бе осведомен по-добре от местните телевизии и радиостанции, които не правеха нищо друго, освен през няколко минути да предупреждават жителите на острова да не излизат през деня по улиците, понеже щели да бъдат задържани. Ако ли пък проявели неблагодаруието да се разхождат по мръкнало, щели да бъдат застреляни на място.

Това сложи кръст на голфа в събота и на обяда у Бил и Сю в неделя. Хенри прекара спокойни почивни дни: почете; най-после седна да отговори на писмата, които беше получил от Англия; почисти хладилника и накрая сложи в ред ония кътчета в ергенското си жилище, които чистачката вечно подминаваше.

В понеделник сутринта държавният глава май още си беше в двореца. Би Би Си съобщи, че неколцина млади офицери са били задържани, а според слуховете – един-двама от тях вече били екзекутирани. Генерал Оланги отново се появи по телевизията, за да обяви, че извънредното

положение е отменено.

Малко по-късно Хенри вече беше в кабинета си и видя, че секретарката му Шърли, преживяла няколко държавни преврата, е подредила пощата и му я е оставила върху бюрото. Имаше купчинка, отбелязана като „Спешно, отговорете“; втора по-голяма купчина, върху която пишеше „За становище“; и трета, най-голямата, с надпис „Прегледайте и хвърлете“.

Отгоре върху купчината „Спешно“ беше програмата на предстоящото посещение на заместник-министъра на външните работи, въпреки че той щеше да се отбие в столицата на Аранга Сейнт Джордж само защото тук бе удобно самолетът да презареди на връщане от Джакарта към Лондон. Малцина си правеха труда да посещават мъничкия протекторат Аранга, при това го правеха само ако отиваха или се връщаха отнякъде.

Както „Таймс“ уверяваше своите читатели, въпросният заместник-министър, господин Уил Уайтинг, известен във външното министерство с прякора Уил Безмозъчния, още при следващото обновяване на кабинета щял да бъде заменен с човек, който, ако не друго, то поне знаел да пише без правописни грешки. Въпреки това Хенри си каза, че тъй като Уайтинг ще остане да пренощува в резиденцията на върховния комисар, това е единственият случай, когато той ще има възможност да издейства някакво решение за строежа на плувния басейн. Хенри би дал всичко, само и само строежът да започне – местните деца имаха огромна нужда от басейн. В дълга-предълга докладна записка първият секретар бе напомнил на външното министерство, че преди четири години, когато принцеса Маргарет е посетила острова и е направила първата копка, са получили уверения, че строежът ще бъде завършен. Сега обаче Хенри се опасяваше, че ако не доява непрекъснато на началниците си, проектът ще продължи да събира прахта по папките.

Във втората купчинка писма беше обещаното от Бил Патерсън банково извлечение, което потвърждаваше, че заради държавния преврат, който така и не се е състоял, безотчетната сметка за непредвидени разходи на Върховния комисариат е набъбнала с 1123 кори повече от очакваното. Хенри не се интересуваеше особено от финансовите дела на протектората, но като първи секретар, в задълженията му влизаше да потвърждава с подписа си всеки чек на правителството на нейно величество.

В купчинката „За становище“ имаше само още едно важно писмо: покана да държи реч на годишната вечеря на Ротарианския клуб,

насрочена за ноември. Всяка година на някого от шефовете във Върховния комисариат се падаше задължението да произнесе словото. Явно бе дошъл ред и на Хенри. Той изсумтя, но все пак сложи чавка в горния десен ъгъл на писмото.

В купчинката „Прегледайте и хвърлете“ бяха струпани обичайните рекламни брошури, дипляни и покани за мероприятия, на които не ходеше никой. Хенри дори не си направи труда да ги прегледа и насочи вниманието си към купчината „Спешно“, където беше програмата на посещението на заместник-министъра.

27 август

15,30 ч. : г-н Уил Уайтинг, заместник-министър на външните работи, ще бъде посрещнат на летището от върховния комисар сър Дейвид Флеминг и първия секретар г-н Хенри Паскоу.

16,30 ч. : чай във Върховния комисариат с върховния комисар и лейди Флеминг.

18 ч. : посещение в колеж „Кралица Елизабет“, където заместник-министърът ще награди отличниците от випуска (речта е приложена).

19 ч. : коктейл във Върховния комисариат. Очаква се да присъстват около 100 гости (списъкът е приложен).

20 ч. : вечеря с генерал Оланги в казарма „Виктория“ (речта е приложена).

В кабинета влезе секретарката и Хенри вдигна очи.

– Кога, Шърли, ще покажа на заместник-министъра строителната площадка на плувния басейн? – попита той. – Не е включено в програмата.

– Успях да вместя някак петнайсетминутно посещение утре сутринта, докато заместник-министърът пътува за летището.

– Петнайсет минути за обсъждане на нещо, което ще повлияе върху живота на десет хиляди деца! – промърмори Хенри и пак се взря в програмата на заместник-министъра.

Отгърна следващата страница.

28 август

8 ч. : закуска в резиденцията с върховния комисар и изтъкнати представители на местните предприемачи (речта е приложена).

9 ч. : заминаване за летището.

10,30 ч. : полет 0177 на „Бритиш Еървейз“ за летище „Хийтроу“ в Лондон.

– Дори го няма в официалната програма – изсумтя Хенри и пак погледна секретарката.

– Знам, знам – отвърна Шърли, – но тъй като посещението на заместник-министъра е съвсем кратко, върховният комисар реши да се съсредоточим върху по-важните неща.

– Например върху чая с жена му – сонна се Хенри. – Все пак се постарай да не закъснява за закуската. Внимавай да включиш в речта и абзаца за бъдещето на плувния басейн, който ти продиктувах миналия петък. – Хенри се изправи иззад бюрото. – Прегледах писмата и ги отбелязах. Ще отскоча за малко до града да видя в какво състояние е площадката на басейна.

– Между другото – каза Шърли, – току-що се обади кореспондентът на Би Би Си, Роджър Парнъл, да пита дали по време на посещението в Аранга заместник-министърът ще прави официални изявления.

– Звънни и му кажи, че официални изявления ще има, после му прати по факса речта, която заместник-министърът ще държи на закуската, като подчертаеш абзаца за плувния басейн.

Излезе от комисариата и се метна на мъничкия остин. Слънцето напичаше и през покрива на автомобила. Хенри уж беше смъкнал прозорците, а пак плувна в пот, докато изминаваше неколкостотинте метра до парцела на басейна. Някои от местните жители познаха колата и магнаха на дипломата от Англия, искрено загрижен за добруването им.

Той спря зад катедралата, която в Англия щеше да мине най-много за енорийска църква, и отиде пеш на мястото, определено за плувния басейн – отстоеше само на около триста метра. Както винаги, изруга при вида на запустялата земя. Децата на Аранга разполагаха със съвсем малко спортни съоръжения: футболно игрище със спечен терен, който всяка година на първи май се превръщаше в игрище за крикет; градска зала, която, стига да нямаше заседание на местния градския съвет, служеше и за баскетболно игрище; тенискорт и игрище за голф в клуб „Британия“, до които местните жители нямаха достъп, а децата биваха пускани колкото да пометат алеите. В казарма „Виктория“ на около шестстотин-седемстотин метра военните разполагаха със спортен салон и с пет-шест игрища за скуош, но там имаха право да влизат само офицерите и гостите им.

Хенри веднага реши да прави, да струва, но да види плувния басейн построен, преди външното министерство да го е пратило в друга държава. Щеше да се възползва от речта, която му предстоеше да държи в Ротарианския клуб, за да прикани членовете му да се включат в инициативата. Трябваше да ги убеди да обявят плувния басейн за благотворително начинание на годината, а също да попритисне Бил Патерсън да оглави комитета за набиране на средства. Той все пак беше хем директор на банката, хем секретар на Ротарианския клуб – точно такъв човек трябваше за комитета!

Но първо Хенри трябваше да помисли за посещението на заместник-министъра – какви въпроси да му постави, при положение, че разполагаше с петнайсетина минути, през които да убеди онова приятелче да притисне външното министерство за повече средства.

Тъкмо да си тръгне и зърна малчуган, който стоеше в края на строителната площадка и се опитваше да разчете думите, изсечени върху крайъгълния камък: „Плувен басейн на Сейнт Джордж. Този камък бе положен на 12 септември 1987 г. от нейно кралско височество принцеса Маргарет.“

– Това плувен басейн ли е? – попита невинно момченцето.

Хенри си повтори наум думите на детето и докато се връщаше към колата, реши да ги включи в словото си в Ротарианския клуб. Погледна си часовника и видя, че има време да отскочи до клуб „Британия“ – дано завари там Бил Патерсън. Влезе в клуба и веднага мерна банкера: както винаги, седеше на един от високите столове при барплота и четеше стар брой на „Файненшъл Таймс“.

Бил вдигна глава, когато Хенри отиде при него.

– Мислех си, че днес ще се занимаваш със заместник-министъра.

– Самолетът му каца чак в три и половина – отвърна първият секретар. – Наминах насам, за да си поприказваме.

– Искаш съвет как да изхарчиш излишъка, който натрупахте от разликите в курса миналия петък ли?

– Не. Ако искам тоя строеж да започне някога, твоят излишък няма да ми стигне доникъде.

След двайсетина минути вече бе изтръгнал от Бил обещанието да оглави комитета по набиране на средства, да открие в банката сметка и да убеди шефовете си в Лондон да направят първото дарение. После си тръгна.

Докато пътуваха към летището с ролс-ройса на върховния комисар сър Дейвид, първият секретар му разказа какво ново-вехто около

строежа на плувния басейн. Върховният комисар се усмихна и го похвали:

– Браво на теб, Хенри. А сега да се надяваме, че и със заместник-министъра ще имаш същия успех, както с Бил Патерсън.

Когато боингът кацна, двамата вече стояха на пистата на летището в Сейнт Джордж, пред двуметровото червено килимче. В Сейнт Джордж рядко се приземяваше повече от един самолет на ден, затова пистата беше само една, а поне според Хенри местните жители се бяха поизхвърлили, определяйки летището като международно.

Оказа се, че заместник-министърът си е веселяк, настоя всички да му викат Уил. Увери сър Дейвид, че изгаря от нетърпение да посети Сейнт Едуард.

– Сейнт Джордж, господин заместник-министър – зашушука в ухото му върховният комисар.

– Да де, Сейнт Джордж – повтори, без дори да трепне, Уил.

Щом пристигнаха във Върховния комисариат, Хенри остави заместник-министъра да си пие чая заедно със сър Дейвид и жена му и се върна в кабинета си. Съзнаваше, че посещението на Уил Безмозъчния е твърде кратко, та заместник-министърът да помогне за басейна, след като се върне в Лондон. Въпреки това Хенри нямаше намерение да се отказва. Ако не друго, гостът поне бе прочел докладните записки, защото им каза, че много му се искало да види новия плуven басейн.

– Строежът му още не е започнал – напомни Хенри.

– Виж ти! – изненада се заместник-министърът. – Защо тогава ми се струва, че съм чел някъде как принцеса Маргарет го е открила?

– Не, не го е открила, само е направила първата копка, господин заместник-министър. Но след като начинанието получи благословията ви, нещата може би ще потръгнат.

– Ще направя каквото мога – обеща Уил. – Но да знаете, че имаме указания да орежем още повече средствата за отвъдморските територии.

„Сигурен знак, че приближават избори“ – помисли Хенри.

На коктейла същата вечер успя да каже само едно „Добър вечер, господин заместник-министър“, понеже върховният комисар бе решил само за шейсет минути да представи госта на всички присъстващи. Когато двамата отидоха да вечерят с генерал Оланги, Хенри се върна в кабинета си, за да прегледа още веднъж речта, която заместник-министърът трябваше да произнесе по време на закуската другата сутрин. Остана доволен, когато видя, че абзацът за плувния басейн, който е написал, е останал в окончателния вариант – така поне щеше да влезе в

протокола. Провери и как са разпределени местата и се увери, че са го сложили до главния редактор на „Ехото на Сейнт Джордж“. Така можеше да бъде сигурен, че уводната статия още в следващия брой ще е посветена на подкрепата, която британското правителство ще окаже на строежа и на комитета по набиране на средства.

На другия ден Хенри стана рано и беше сред първите, дошли в резиденцията на върховния комисар. Възползва се от възможността и уведоми повечето местни предприемачи, поканени на закуската, колко важен е за британското правителство плувният басейн, като не пропусна да наблегне, че банка „Барклис“ е приела да открие дарителската сметка, като внесе в нея крупна сума.

Заместник-министърът закъсня с няколко минути за закуската.

– Обаждане от Лондон – обясни той, така че седнаха на масата чак в осем и петнайсет.

Хенри се настани до главния редактор на местния вестник и зачака нетърпеливо високият гост да произнесе речта.

В девет без тринайсет Уил стана от масата. Следващите пет минути се впусна да говори за бананите и накрая отбеляза:

– Нека ви уверя, че правителството на нейно величество не е забравило плувния басейн, чиято първа копка бе направена от принцеса Маргарет, – надяваме се в скоро време да огласим, че изграждането му напредва. Имах удоволствието да разбера – погледна той към Бил Патерсън, седнал срещу него на масата, – че Ротарианският клуб е обявил строежа за благотворително начинание на годината и мнозина изтъкнати представители на местното предприемачество вече са се съгласили щедро да подпомогнат делото.

Това бе последвано от бурни ръкопляскания, подхванати от Хенри.

След като заместник-министърът си седна на мястото, Хенри връчи на главния редактор на местния вестник плик с кратка дописка и с няколко снимки на строителната площадка. Беше сигурен, че през следващата седмица това ще бъде водеща тема в „Ехото на Сейнт Джордж“.

Погледна си часовника да види в колко часа гостът е седнал отново: девет без четири минути. Имаше съвсем малко време. Щом Уил се качи в стаята си, Хенри заснова припряно напред-назад по коридора и все си гледаше часовника.

В девет и двамайсет и четири заместник-министърът се качи в чакация ролс-ройс, обърна се към Хенри и каза:

– Опасявам се, че се налага да се лиша от удоволствието да видя с очите си строителната площадка на басейна. Но вие не се притеснявайте

– увери го той, – в самолета на всяка цена ще прочета доклада и веднага щом се върна в Лондон, ще осведомя външния министър.

Докато на път за летището автомобилът профучаваше покрай пустеещия парцел, Хенри го посочи на заместник-министъра. Уил хвърли едно око през прозореца и ахна:

– Възхитително, стойностно, важно! – Но така и не обеща да похарчи и пени държавни пари за строежа. – Ще направя и невъзможното, за да убедя ония мандарини в министерството на финансите – бяха последните му думи, преди да се качи на самолета.

Не се налагаше да обясняват на Хенри, че Уил надали ще убеди за каквото и да било и най-дребния чиновник в министерството.

След седмица Хенри получи от външното министерство факс, в който най-подробно му съобщаваха какви промени е направил министър-председателят при последното обновяване на кабинета. Уил Уайтинг бил уволнен и бил заменен с човек, за когото Хенри чуваше за пръв път.

Тъкмо преглеждаше словото, което смяташе да държи пред Ротарианския клуб, когато телефонът иззвъня.

– Хенри, пак е плъзнал слух, че се готви държавен преврат, затова смятам да изчакаме до петък и чак тогава да обърнем лирите на Върховния комисариат в кори.

– Благодаря ти за съвета, Бил – валутният пазар е „тъмна Индия“ за мен. Между другото, чакам с нетърпение празненството довечера, най-после ще оповестим създаването на комитета за набиране на средства.

Ротарианците посрещнаха добре речта му, но щом разбра какви дарения смятат да дадат някои от членовете на клуба, Хенри съвсем се отчая – с тия темпове щеше да мине цяла вечност, докато завършеха строежа. А до края на мандата му тук оставаше някаква си година и половина.

Докато се прибираше с колата, се сети какво му е казал Бил в клуб „Британия“. Хрумна му нещо.

Никога досега не бе проявявал интерес към сумите, които британското правителство превеждаше всяко тримесечие на мъничкия остров Аранга. Външното министерство отпускате от средствата си пет милиона годишно, разделени на четири вноски от по милион и двеста хиляди лири стерлинги, които веднага се обръщаха по курса на деня в местната парична единица – кората. Бил Патерсън казваше на Хенри курса, а после, през следващите три месеца, главният счетоводител на комисариата поемаше всички плащания. Оттук нататък това щеше да се промени.

Хенри не мигна цяла нощ – знаеше прекрасно, че му липсват познания и опит, за да осъществи такъв дързък замисъл, и че трябва да навакса пропуските, без обаче другите да се досетят какво е наумил.

На сутринта вече бе готов с плана. Като начало прекара съботата и неделята в местната библиотека: зае се да преглежда течението на „Файненшъл Таймс“ с надеждата да разбере какво предизвиква колебанията в обменните курсове и има ли някаква закономерност.

Следващите три месеца, където и да отидеше, било в голфклуба или на коктейл в клуб „Британия“, събираше още и още сведения от Бил, докато накрая не се увери, че е готов да осъществи първия си удар.

Когато в понеделник Бил звънна да му съобщи, че заради слуховете за поредния преврат, в текущата сметка са преведени повече средства – 22 107 кори, прибавени от разликите в курса, Хенри му нареди да прехвърли парите в сметката за плувния басейн.

– Да де, но обикновено ги внасям в безотчетната сметка за непредвидени разходи – обясни Бил.

– От външното министерство се получи ново нареждане – № С 14792, според което допълнителните средства могат да се използват за местни проекти, стига те да са одобрени от заместник-министъра – обясни Хенри.

– Но заместник-министърът беше отстранен от длъжност! – напомни директорът на банката.

– Може и да е бил отстранен, но шефовете ми казаха, че заповедта още е в сила – отвърна първият секретар.

Както Хенри бе установил, нареждане № С 14792 наистина съществуваше, макар да беше съмнително, че когато са го издавали, началниците във външното министерство са имали предвид именно плувни басейни.

– Добре, щом казваш – примири се Бил. – Кой съм аз, че да оспорвам нареждане на външното министерство, особено пък когато от мен се иска просто да прехвърля пари от една банкова сметка на Върховния комисариат в друга!

Следващата седмица главният счетоводител не спомена да му се губят пари, тъй като беше получил точно толкова кори, колкото беше очаквал. Хенри се успокои, че номерът е минал.

Следващата сума щеше да бъде преведена чак след три месеца и той разполагаше с достатъчно време, за да усъвършенства замисъла си. През следващото тримесечие доста местни предприемачи направиха дарения, ала Хенри бързо разбра, че дори при този приток на средства

могат да си позволят само да започнат изкопа. Ако искаше накрая да има нещо повече от дупка в земята, трябваше да набави значително повече пари.

Сетне посред нощ му хрумна нещо. Но за да го осъществи, трябваше много точно да разчете времето.

Когато Роджър Парнъл, кореспондентът на Би Би Си, му звънна да пита както всяка седмица дали си заслужава да пише за нещо друго освен за комитета за набиране на средства за плувния басейн, Хенри му изшушука, че имал да му съобщава нещичко, но да си останело само между тях.

– Ама, разбира се – възкликна кореспондентът. – Какво?

– От правителството на нейно величество са притеснени, че вече няколко дни никой не е виждал генерал Оланги – мълвяло се как при поредния профилактичен преглед били открили, че е серопозитивен.

– Не думай! – ахна журналистът от Би Би Си. – Доказателства имаш ли?

– Не бих казал – призна си Хенри. – Все пак го чух от личния му лекар – не беше особено дискретен, докато разговаряше с върховния комисар. Но толкоз.

– Не думай! – повтори кореспондентът.

– Но да си остане само между нас, чу ли! Ако надушат, че съм ти казал аз, вече няма да можем да разговаряме.

– Никога не разкривам източниците си – увери го възмутен журналистът.

Съобщението, излъчено същия ден по вечерната емисия на Би Би Си, бе твърде мъгляво и изпъстрено с „ако“ и „но“. Въпреки това на другия ден Хенри отскочи до голфигрището, клуба „Британия“ и банката и установи, че всички говорят само за едно – за СПИН. Дори върховният комисар го попита дали е чул мълвата.

– Да, но не ми се вярва – отвърна невъзмутимо Хенри.

На следващия ден курсът на кората падна с четири пункта и се наложи генерал Оланги да се яви по телевизията, за да увери своя народ, че слуховете били безпочвени и ги пускали враговете му. С появата си по телевизията генералът постигна само едно – дори и някой да не бе чул слуха, вече го знаеше, и понеже Оланги изглеждаше поотслабнал, кората падна с още два пункта.

– Последния месец не можеш да се оплачеш – каза в понеделник Бил на Хенри. – След лъжливата тревога, че Оланги бил серопозитивен, успях да прехвърля в сметката за плувния басейн 118 000 кори, което

означава, че мога да поръчам на архитектите по-подробен проект.

– Браво на теб – рече Хенри, приписвайки на банкера собствените си заслуги.

Затвори – знаеше, че не бива да рискува и да повтаря номера.

Архитектите изготвиха проекта, дори направиха макет, изложен във Върховния комисариат, та да го виждат всички. Въпреки това в сметката за басейна постъпиха само няколко мижави сумички, дарени от местни бизнесмени.

Хенри нямаше да види факса, ако не беше отишъл в кабинета на върховния комисар, сър Дейвид, за да прегледа речта, която той трябва да държи на годишния събор на производителите на банани – точно тогава секретарката на комисаря влезе и остави факса върху писалището.

Сър Дейвид се свъси и изтика встрани речта.

– Тази година реколтата от банани не е добра – изсумтя и все така смръщен, прочете факса.

Подаде го и на първия секретар.

„До всички посолства и върховни комисариати. Правителството отменя членството на Великобритания в Спогодбата за съвместно определяне на валутните курсове. По-късно днес очаквайте официално съобщение“.

– Както е тръгнало, до довечера министърът на финансите ще се прости с поста си – отбеляза сър Дейвид. – Но министърът на външните работи няма да пострада, значи нас това не ни засяга. – Той вдигна очи към Хенри. – И все пак сигурно е по-разумно да не го разгласяваме най-малко още час-два.

Хенри кимна и остави върховния комисар да си дописва речта.

Още щом затвори вратата на кабинета, за пръв път от две години хукна презглава по коридора. Нахълта в кабинета си и тутакси набра номер, който знаеше наизуст.

– С колко пари разполагаме, Бил, в сметката за непредвидени разходи? – попита уж нехайно.

– Дай ми малко време и ще ти кажа. Искаш ли да ти звънна по-късно.

– Не, ще почакам – отвърна Хенри.

Загледа стрелката на секундите върху часовника, която описа почти цял кръг, докато банкерът вдигне отново слушалката.

– Малко над един милион лири стерлинги – каза Бил. – Защо?

– Току-що получих от външното министерство нареждане да

обърна незабавно всички налични средства в германски марки, швейцарски франкове и щатски долари.

– Ще се наложи да платиш тлъста комисиона – напомни банкерът – най-неочаквано бе заговорил доста делово. – И ако курсът е неизгоден...

– Знам, знам, наясно съм с последиците – прекъсна го Хенри, – но телеграмата от Лондон не ми остави друг избор.

– Както кажеш – примири се Бил. – Върховният комисар одобрил ли е?

– Току-що излизам от кабинета му – натърти Хенри.

– В такъв случай да се залавям за работа.

Плувал в пот въпреки климатичната инсталация, Хенри зачака в кабинета си банкерът да му се обади. Той му звънна след двайсетина минути.

– Както ми нареди, обърнахме цялата сума в швейцарски франкове, германски марки и щатски долари. Утре сутрин ще ти пратя извлеченията.

– Но без копия, чу ли – нареди Хенри. – Върховният комисар не иска служителите да научават.

– Ясно, мой човек – отвърна Бил.

В седем и половина вечерта, когато всички банки в Сейнт Джордж вече бяха затворени, финансовият министър обяви от стълбите на министерството на Уайтхол, че Великобритания се е оттеглила от Спогодбата за съвместно определяне на валутните курсове.

На другата сутрин, още щом банките отвориха, Хенри се обади на Бил и му нареди час по-скоро да обърне франковете, марките и доларите в английски лири стерлинги и после да му съобщи какво се е получило.

След още двайсет минути потене Бил му звънна.

– На печалба си с 64 312 лири стерлинги. Ако всички посолства по света са направили същото като теб, правителството може да намали данъците далеч преди следващите избори.

– Точно така – съгласи се Хенри. – Между другото, можеш ли да обърнеш печалбата в кори и да ги внесеш в сметката за плувния басейн? Освен това обещах на върховния комисар, че няма да се разчуе.

– Можеш да разчиташ на мен – обеща директорът на банката.

Хенри съобщи на главния редактор на „Ехото на Сейнт Джордж“, че благодарение на щедрите местни предприемачи и на частни лица непрекъснато постъпват още и още дарения за басейна. Истината обаче беше, че даренията съставляваха едва към половината от набраните до

този момент средства.

Месец след втория удар на Хенри, с конкурс, на който се явиха трима кандидати, бе избран строителен предприемач и на строителната площадка се изсипаха самосвали, булдозери и багери. Хенри ходеше всеки ден, за да види как вървят нещата. Не след дълго обаче Бил му напомни, че ако не намерят още средства, ще бъде невъзможно да построят кулата за скокове и съблекарните за сто деца.

„Ехото на Сейнт Джордж“ постоянно напомняше на читателите си за призива за набиране на средства, но след година почти всички, на които им бе по джоба да помогнат, вече го бяха сторили. Поточето от дарения, кажи-речи, беше пресъхнало, а приходите от разпродажби, лотарии и матинета бяха пренебрежимо малки.

Хенри вече се притесняваше, че ще го пратят в друга мисия много преди строежът да е завършен, а щом той напуснеше острова, комитетът щеше да изгуби интерес и да забатачи всичко.

На другия ден Хенри и Бил отидоха на строителната площадка и огледаха изкопа с размери петдесет на двайсет метра в земята, заобиколен от тежко оборудване, което от доста дни бездействаше и в най-скоро време щеше да бъде прехвърлено на друг обект.

– Ако правителството най-после не изпълни обещанието си, ще бъде същинско чудо да съберем средства, за да завършим басейна – отбеляза първият секретар.

– А и кората не ни помага никак – от половин година котировките не са мръднали – допълни Бил.

Хенри беше на път да се отчае.

Следващия понеделник, на сутрешното съвещание с върховния комисар, сър Дейвид съобщи на Хенри, че имал добри новини.

– Не може да бъде! Правителството на нейно величество най-сетне е удържало на обещанието си и...

– Е, нека не се отдаваме на мечти – прекъсна го през смях сър Дейвид. – В списъка си за повишение за догодина, вероятно ще те издигнат върховен комисар. – Известно време той мълча. – Доколкото разбрах, се отваряли едно-две топли местенца, стискай палци. Между другото, след като ние с Каръл заминем утре за годишния отпуск в Англия, постарай се Аранга да не се озовава по първите страници на вестниците..., ако искаш да ти дадат Бермудските, а не Възнесенските острови.

Хенри се върна в кабинета си и се зае заедно със секретарката да преглежда сутрешната поща. В купчинката „Спешно“ имаше покана да придружи генерал Оланги до родното му място. Всяка година

президентът извършваше този ритуал, за да покаже на народа си, че не е забравил своите корени. Обикновено го придружаваше върховният комисар, но тъй като той щеше да бъде в Англия, се очакваше да го представява първият му секретар. Хенри се запита дали сър Дейвид нарочно не е извъртял нещата така.

От купчинката „За становище“ трябваше да реши дали да придружи неколцина предприемачи по време на опознавателната обиколка из банановите плантации на острова, или да говори за бъдещето на еврото пред Политическото дружество на Сейнт Джордж. Сложи чавка върху писмото на предприемачите и драсна бележка, с която препоръчваше на Политическото дружество да покани главния счетоводител, който бил по-наясно от него с еврото.

След това се прехвърли на купчинката „Прегледай и хвърли“. Писмо от госпожа Дейвидсън, която даряваше за плувния басейн дващест и пет кори, покана за църковния базар в петък и напомняне, че в събота Бил става на петдесет години.

– Нещо друго? – попита Хенри.

– Само една бележка от кабинета на върховния комисар – напомнят ви да се запасите за пътуването с президента в планината с каса минерална вода, с хапчета против малария и с клетъчен телефон. В противен случай имало опасност да се обезводните, да ви тръшне треска и в същото време да нямате връзка със света.

Хенри се засмя.

– Да, да и да – рече той и тъкмо в този миг телефонът извънтя.

Обаждаше се Бил, който го предупреди, че банката не можела и за напред да издава чекове за покриване на разходите по изграждане на басейна, понеже през последния месец не били постъпили значителни вноски.

– Не е нужно да ми напомняш – подметна Хенри и се вторачи в чека за дващест и пет кори, изпратен от госпожа Дейвидсън.

– Строителите са изтеглени от строежа, понеже не сме в състояние да платим за следващия етап. За капак, поне на пръв поглед президентът пращи от здраве и ти няма да спечелиш нищо от тримесечния превод от милион и двеста и петдесет хиляди лири стерлинги.

– Честита петдесетгодишнина в събота, Бил – поздрави го Хенри.

– Хич не ми напомняй – отвърна банкерът. – Но понеже сам отвори дума, надявам се да дойдеш на малкото тържество, което правим вечерта със Сю.

– Ще дойда, как няма да дойда! – възкликна Хенри. – Нищо не

може да ме спре.

Същата вечер започна да взима преди лягане хапчетата против малария. В четвъртък купи от кварталния супермаркет каска минерална вода. В петък сутринта, тъкмо преди да тръгне, секретарката му връчи клетъчен телефон. Дори провери дали Хенри знае как да борави с него.

В девет часа, след като обеща на секретарката да ѝ се обади веднага щом пристигнат в селото на генерал Оланги, той излезе от кабинета и отиде с остина в казарма „Виктория“. Спря вътре в двора и беше отведен при мерцедеса с държавния флаг на Обединеното кралство към края на кортежа. В девет и половина президентът излезе от двореца и отиде при открития ролс-ройс отпред. Волно-неволю Хенри си помисли, че никога не е виждал генерала толкова здрав.

Караулът отдаде почести и кортежът излезе от казармата. Прекоси-ха бавно Сейнт Джордж – по улиците се бяха строили дечица със знаменца, пуснати от училище, та да поздравят своя водач, поел на дълъг път към родното място.

Хенри се отпусна на седалката – предстоеше му петчасово пътуване нагоре по планината. От време на време придремваше, ала биваше изтръгван грубо от съня всеки път щом навлезеха в някое село и отново се повтаряше ритуалът с децата, строени, за да приветстват президента.

По пладне кортежът спря в селце високо в планината – жителите бяха приготвили обяд за почетния гост. След час отново потеглиха. Хенри се притесняваше, че хората от местното племе сигурно са пожертвали запасите си за зимата, за да напълнят търбусите на гмежта от войници и официални лица, придружаващи президента в неговото поклонничество.

Щом кортежът потегли отново, Хенри потъна в непробуден сън: сънува Бермудските острови, където – беше сигурен, няма да се налага да строи плувни басейни.

Събуди се рязко. Стори му се, че е чул изстрел. Дали и той не му се беше присънил? Отвори очи и видя как шофьорът изскача като попарен от автомобила и хуква презглава към непроходимата джунгла. Хенри отвори спокойно задната врата, слезе от лимузината, забеляза, че всички отпред се суетят, и реши да иде и да разбере какво става. Беше направил само няколко крачки, когато съгледа едрото тяло на президента – лежеше безжизнен отстрани на пътя в локва кръв, наобиколен от войници. Мъжете най-неочаквано се обърнаха и щом видяха представителя на върховния комисар, насочиха пушки.

– Долу оръжието! – разпреди се рязко някой. – Все пак не

забравяйте, че не сме диваци. – Напред излезе изрядно облечен капитан, който изкозирува. – Извинявайте за причиненото неудобство, господин първи секретар – каза той отсечено, както говорят в Кралската военна академия, – но можете да бъдете сигурен, че не ви мислим злото.

Без да казва и дума, Хенри продължи да гледа мъртвия президент.

– Както виждате, господин Паскоу, покойният президент претърпя трагична злополука – допълни капитанът. – Ще останем с него, докато бъде погребан с почести в родното си място. Сигурен съм, че такава би била и неговата воля.

Хенри погледна пак безжизненото тяло и се усъмни в думите на военния.

– Бъдете така любезен, господин Паскоу, върнете се незабавно в столицата и уведомете началниците си за случилото се.

Хенри продължи да мълчи.

– Вероятно искате да им съобщите и че президент вече е полковник Наранго.

И този път Хенри не изрази мнение. Съзнаваше, че негов пръв дълг е да уведоми час по-скоро външното министерство за станалото. Кимна по посока на капитана и се отправи бавно към автомобила без шофьор.

Седна зад волана – добре, че ключовете си бяха на таблото. Включи двигателя, зави и потегли по дългия криволичещ път назад към столицата. Щеше да стигне в Сейнт Джордж вече по тъмно.

След три-четири километра се увери, че не го следят, отби, извади клетъчния телефон и набра служебния си номер.

Вдигна секретарката.

– Аз съм, Хенри.

– О, радвам се, че се обадихте – отвърна Шърли. – Днес следобед се случиха толкова много неща! Но първо нека ви кажа, че току-що се обади госпожа Дейвидсън – да събщи, че на църковния базар вероятно ще съберат цели двеста кори, и да попита дали ви е възможно на връщане да се отбиете дотам, за да ви връчат чека. Между другото – допълни Шърли още преди Хенри да е изрекъл и дума, – всички чухме новината.

– Точно за това се обаждам – рече Хенри. – Трябва незабавно да се свържем с външното министерство.

– Вече го направих – рече секретарката.

– И какво им каза?

– Че сте заедно с президента и изпълнявате служебните си задължения, а също, че ще им се обадите веднага щом се върнете, господин върховен комисар.

– Върховен комисар ли? – ахна Хенри.

– Да, потвърдиха официално. Мислех, че ме търсите заради това. За новото назначение, де. Честито!

– Благодаря – подметна нехайно Хенри, без дори да пита къде е това назначение. – Други новини?

– Не, тук, общо взето, не е станало нищо друго. Както винаги в петък следобед, е спокойно. Всъщност, днес мога ли да си тръгна по-рано. Обещах на Сю Патерсън да намина и да ѝ помогна с петдесетия рожден ден на мъжа ѝ.

– Ама разбира се, защо не! – каза Хенри, като се постара да не дава воля на чувствата си. – А, да, съобщи на госпожа Дейвидсън, че ще направя всичко възможно да се отбия на базара. Двеста кори не са никак малко, ще ни влязат в работа.

– Между другото, как е президентът? – поинтересува се Шърли.

– Готви се да вземе участие в погребалната церемония. Хайде, засега дочуване.

Хенри натисна червеното копче и веднага след това набра друг номер.

– Бил, обажда се Хенри. Обмени ли парите от тримесечния превод?

– Да, преди около час. По най-изгодния курс, но да знаеш, че всеки път, когато президентът тръгне да посещава с официална делегация родното си място, кората става бетон.

Хенри се въздържа да уточни, че освен родно, това е и лобното място на президента. Каза само:

– Обърни цялата сума отново в лири стерлинги.

– Длъжен съм да те посъветвам да не го правиш – натърти банкерът. – От час курсът на кората стана още по-устойчив. При всички положения трябва да имаш разрешение от върховния комисар.

– Върховният комисар си кара годишния отпуск в Дорсет. В негово отсъствие аз нося цялата отговорност в мисията.

– Дори и да е така – отбеляза директорът на банката, – пак съм длъжен да докладвам на върховния комисар, щом той се върне.

– Не бих и очаквал друго от теб, Бил – рече Хенри.

– Сигурен ли си, че знаеш какво правиш?

– Да, повече от сигурен – гласеше моменталният отговор. – И понеже стана дума, обърни в лири стерлинги и корите в сметката за непредвидени разходи.

– Ама недей така... – подхвана Бил.

– Господин Патерсън, не е нужно да ти напомням, че в Сейнт

Джордж има доста други банки, които от години дават да се разбере, че с удоволствие биха поели сметките на британската държава.

– Ще изпълня безпрекословно нарежданията, господин първи секретар – отвърна директорът на банката, – но държа да се отбележи, че съм бил против парите да се обръщат в стерлинги.

– Дори и да е така, постарай се да го направиш още днес до края на работното време – настоя Хенри. – Ясен ли бях?

– Повече от ясен – потвърди Бил.

Хенри пътува още цели четири часа, докато пристигне в столицата. Улиците на Сейнт Джордж пустееха – значи вече беше съобщено за смъртта на президента и бе въведено извънредно положение. На няколко места имаше заграждения, където го спряха – добре, че отпред на автомобила се вееше държавният флаг. Заповядаха му да се прибира незабавно. Това означаваше, че не му се налага да ходи на базара на госпожа Дейвидсън и да си прибира чека за двеста кори.

Още щом влезе в жилището, Хенри включи телевизора и видя президент Наранго, който, издокаран във военна униформа, четеше обръщение към народа.

– Можете да бъдете сигурни, приятели – каза той, – че няма от какво да се страхувате. Смятам да отменя при първа възможност извънредното положение. Но дотогава ви моля да не излизате по улиците, понеже армията е получила заповед да стреля на месо.

Хенри отвори кутийка печени фъстъци и цяла събота и неделя не мръдна от къщи. Съжаляваше, че е изгървал петдесетия рожден ден на Бил, но може би беше за добро.

На връщане от игрите на Обединеното кралство в Куала Лумпур, нейно кралско височество принцеса Ана откри новия плувен басейн в Сейнт Джордж. Застанала край басейна, тя държа и слово, в което отбеляза колко възхитена била от кулата за скокове и от съблекалните с всички съвременни удобства.

После открил приноса на Ротарианския клуб и поздрави членовете му за усърдието, с което са набирали средства, най-вече неговия председател – господин Бил Патерсън, удостоен с орден „За заслуги към кралството“.

За жалост Хенри Паскоу не присъстваше на тържеството, понеже наскоро бе поел новото си назначение като върховен комисар на Възнесение – архипелаг, който не е на пътя за никъде.

КРАЙ

© Джефри Арчър

Jeffrey Archer

Сканиране, разпознаване и редакция: Abalone, 2009

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/12281>]